

Paragrafta Ana Düşünce - Tema - Konu - 3

1. Pablo Neruda, yaşamı boyunca zorbalara karşı ezilenlerin yanında yer aldı. Güçlülerin alçaklıklarını gözler önüne serince dizeleri ürküttü zorbaları. Şiirleri kitleleri cesaretlendirdi, umutsuz insanların yüreğine beklenen güzel günler için umut tohumları ekti. Belki de şairin yükümlülükleri tarihin her döneminde aynıdır. Şiir sosyal yaşamda yerini alınca her zaman diliminde saygı görür. Böyle olunca da Neruda'nın şiirleri nesilden nesile aktarılmaya, dilden dile dolaşmaya devam ediyor.

Bu parçada yazar, aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Pablo Neruda, dünyaca tanınmış ve günümüzde de şiirleri okunan bir şairdir.
B) Dünyanın herhangi bir yerinde okunan bir şair olmak, oldukça zordur.
C) Şiir, toplumla iç içe olduğu sürece değer görür ve yaşamı yönlendirir.
D) Günümüzde okunan bir şiir varsa mutlaka geçmiş zamandan izler taşır.
E) Bir şairi önemli kılan şey, şiirine duyduğu saygıdır.

2. Romana kurallar koymak, birtakım eksiklikleri ve yanlışlıkları beraberinde getirir. Üstelik klasik bir roman tanımı, her zaman yeterli ve geçerli bir tanım olmayabilir. Edebiyatta farklı eğilimler yeni roman türleri yaratır ve bu tür romanlar klasik roman tanımı içinde kendilerine bir yer bulamayabilir. Ünlü eleştirmenimiz Cevdet Kudret, "Romanda kişiler olmalı, romanda olay olmalı ve yazar tarafsız olmalı." şeklinde sıralanabilecek üç kurala sadık kalmayan eserlerin de roman sayılabileceğini ve bir yazarın bu kuralları hiçe sayarak roman yazabileceğini anlatmaya çalışmıştır nitekim.

Bu parçada romanla ilgili asıl vurgulanmak istenen, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romanın anlaşılması için Cevdet Kudret gibi birikimli insanlardan yararlanılmalıdır.
B) Romanı tanımlamak ve romanın çerçevesini çizmek, doğru değildir.
C) Roman, edebî türler içerisinde tanımı az yapılan bir türdür.
D) Bir romanın olmazsa olmaz üç temel kuralı vardır.
E) Romancılığın gelişimi için romanın tanımına ve özelliklerinin belirlenmesine ihtiyaç vardır.

3. Toplumsal sorunlara değinmeyen, Anadolu'yu ve Anadolu insanını anlatmayan romanlar eksiktir. Böyle olunca doğal olarak romanın içeriği ön plana çıkar. Romanın nasıl yazıldığı değil, romanda ne yazıldığı başlıca ölçüttür. Eleştirmenler ve edebiyat dünyasında "millî roman", "gerçekçi roman" bağlamında değerlendirilen eserler, başarılarını da bu başlıkları işlemeleriyle kazanır.

Bu parçada romanla ilgili asıl anlatılmak istenen, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romanın içeriğinin üstün olması, romana bir değer katmaz.
B) Millî ve gerçekçi romanlar, daha çok okunmaktadır.
C) Anlatımı nitelikli romanlar değil, ülke gerçeğini konu edinen romanlar başarılıdır.
D) Edebiyat dünyasında roman, en çok tercih edilen edebî türdür.
E) Anadolu'yu başarılı şekilde işleyen romanların sayısı oldukça fazladır.

4. 1838 yılında, yani Tanzimat ilan edilmeden bir yıl önce İngilizlerle ve daha sonraları diğer Batılı ülkelerle yapılan "ticaret anlaşmaları" ekonomik alanda verilmiş tavizler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu anlaşmalarla Osmanlı ekonomisi yavaş yavaş çökmeye doğru yol almış ve iktisadi bağımsızlık ortadan kalkmıştır. Öyle ki bir İngiliz tüccar Osmanlı Devleti içinde rahatça ticaret yapabilmekte ve yerli tüccarlardan çok daha fazla haklara sahip bulunmaktadır. İngilizlerin gelişmiş sanayisinin ürünleri yerli mallara göre kaliteli olduğundan kısa zamanda bu ürünlere olan talep artmış ve yerli üretim durma noktasına gelmiştir. "Avrupa malı"nın kaliteli, "yerli malı"nın ise kalitesiz olduğu anlayışının o zamandan günümüze kadar geldiğini görmekteyiz. Bu durum Osmanlı'nın emperyalist Avrupa ülkeleri tarafından sömürüldüğünün açık delilidir.

Bu parçada asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanzimat Dönemi'nde yaşanan ekonomik çöküş, dönemin yöneticilerinin deneyimsizliğinden kaynaklanmaktadır.
B) Ekonomik bağımsızlığı sağlamak için toplumun tamamında beraberliğin olması gerekir.
C) Osmanlı ekonomisinin çöküşünde temel sorun, her zaman İngilizler olmuştur.
D) Tanzimat Dönemi'nde Batılı ülkelere verilen ticari imtiyazlar, sömürülmeye açık bir davetiyedir.
E) Tanzimat Dönemi'yle başlayan yabancı hayranlığı, en çok İngilizlere yöneliktir.

5. (I) Teknoloji bir yandan hayatımızı kolaylaştırırken diğer yandan sağlığını olumsuz etkilemektedir. (II) Teknolojik aletlerin sağladığı rahatlık yüzünden birçok insan hareketsiz kalarak kilo almaya başlamıştır. (III) Obezite problemi teknoloji yüzünden her geçen gün artmaktadır. (IV) Ayrıca teknolojik aletlerin yaydığı frekanslar da insan sağlığını tehdit etmektedir. (V) Buna rağmen insanlar bu ürünleri çılgınca tüketmeye devam ediyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın ana düşüncesini en iyi vermektedir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. Şiire sevdalananlar çoğu kez kendilerine bu soruyu sormuşlardır: Şiir nedir ve şair kimdir? Kuşkusuz, gönüllerine hoş gelen tanımlamaları da bulmuşlardır. Onun içindir ki “Şiirin tanımı neredeyse şiir yazarlar kadar çoktur.” savını öne sürmek yanlış olmaz. Ancak burada çoğu kez gözden kaçan önemli bir nokta da var: İyi bir şiir okuyucusu şiiri ve şairi nasıl tanımlar? Şiir, sayfalarda suskunluğa bırakılmış karalamalar olmak yerine, her yazın türünde olduğu gibi, beğenilmesi ve okunması amacıyla yazılamaz mı? Bakın yine farkında olmadan şiire bir kılıf bulmaya çalışıyoruz. İyisi mi su akar, yatağını bulur.

Bu parçada asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiir sevdalıları, şiir ve şair üzerine düşünmekten kendilerini alamazlar.
B) Gerçek şiir ve şairi tanımlamak ancak gerçek şiir ve şairin işidir.
C) Şiirin tanımı, şiir yazarların sayısından fazladır.
D) Edebî türler içerisinde tanımı en zor yapılan tür, şiirdir.
E) Şiirin ve şairin tanımını yapıp şiire ve şaire bir sınırlama getirmeye gerek yoktur.

7. Söz sanatını “salt anlatımdır” diyerek, onu özünden kopararak ölü sözcükler yığına dönüştürenleriz. Kulağa hoş gelen, sık bir sözcük örgüsüyle ama özünde hiçbir şey olmayan şiirler, öyküler, romanlar yazılıyor günümüzde. Buna plastik anlatım ya da silikonlu anlatım da diyebiliriz. İçi boşaltılmış sözcüklerle, kulağa hoş gelen ses dizimleriyle ölümsüz bir sanat yapılamaz.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Söz sanatlarını iyi kavramak ve yerinde kullanmak gerekir.
B) Yapay ve süslü bir anlatımla sanatta kalıcılığı yakalayamayız.
C) Günümüzde yazılan roman, hikâye ve şiirlerde sözcüklerin öz değerleri korunmuyor.
D) Sanat eserlerinde biçime içerik kadar değer verilmiyor.
E) Okura hoş gelmeyen, onun gönlünü eğlendirmeyen sanat, başarıyı yakalayamaz.

8. Zaman zaman hepimiz basit hatalar yaparız. Tarih bunun örnekleriyle doludur. Efsaneye göre Truvalılar, Yunanların devasa bir tahta attan oluşan hediyesini kabul ettiler ve atın içinden Yunan savaşçıları çıktı. Pisa Kulesi’nin de henüz tamamlanmadan eğik olduğu fark edilmişti. Bu hadiseleri kolaylıkla basit hatalar olarak tanımlayabiliriz. Şans kuponlarına paralar yatırıyor, çok hızlı araç kullanıyor ve sosyal medyada daha sonra pişman olacağımız şeyler paylaşıyoruz. Peki, bu eylemlerimizi kötü şansın aksine basitçe hatalar olarak adlandıran algımızı tam olarak şekillendiren nedir? Görünüşte akılsızca eylemler olması mı? Sonuçlarının ciddiyeti mi? Bu hatalara dâhil olan insanların sorumlulukları mı? İşte bilim, bize bu soruların cevabını bulmamızda yardımcı oluyor.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mantığa dayanmadan yapılan basit hataların niçin yapıldığını bilim sayesinde anlayabiliriz.
B) İnsanların kimi zaman basit hatalar yapması aslında oldukça doğaldır.
C) İnsanların ciddi sonuçlarla karşılaşacakları hataları yapmamaları için önlem almaları gerekir.
D) Basit hatalar yapmamak ve sorun yaşamamak için tarihten yararlanılabilir.
E) Yapılan yanlışlıklara bilimsel verilerle yaklaşmak, her zaman doğru değildir.

